

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU RUCHOMEGO

1. Nazwa
Kredens

9. Styl

10. Czas powstania
Lata 30. te XX w.

11. Autor, szkoła, warsztat
Nieznany

2. Materiał, technika
Drewno sosnowe malowane farbą olejną, marmur biały,

12. Wymiary

dl.: 260 cm., szer. półek 35 cm,
wys. 270 cm, w najwyższym punkcie- 290 cm., szer. blatu marmurowego- 62 cm.
(wys./szer./głęb.; waga)

13. Liczba obiektów

1

3. Miejscowość
Bydgoszcz

4. Adres i miejsce przechowywania
Młyn Rythera, ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz
(pierwotne miejsce Piekarnia Bigońscy,
ul. Świętojańska 2, 85-077 Bydgoszcz)

14.

15. Opis (znaki, sygnatury, napisy)

Kredens na ścianie północnej. Dolna część kredensu składa się z dwóch wewnętrznych przesuwanych szafek, z dekoracją ramowo- pływcinową identyczną jak na froncie lady sklepowej. Na skrajnych narożnych osiach po dwie szuflady ułożone jedna pod drugą. Blat kredensu marmurowy o wyoblonych narożach. Nastawa kredensu o zaokrąglonych narożnikach składająca się z 6 półek. Pionowe profilowane listwy z motywem zgeometryzowanej plecionki roślinnej. Całość wieńczy szeroki profilowany gzyms z centralnym naczółkiem, w polu naczółku malowana owalna płycina.

5. Przynależność administracyjna

województwo
kujawsko- pomorskie
powiat
grodzki
gmina
Bydgoszcz

6. Właściciel i jego adres

Park Kultury w Bydgoszczy
ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz

7. Formy ochrony

8. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

mgr Monika Wolan, maj 2020

Wolan

(autor, data i podpis)

Obiekt stanowi część oryginalnego wyposażenia piekarnio-cukierni firmy Bigońscy. Piekarnia znajduje się w budynku narożnym w zwartej zabudowie ulicowej u zbiegu pierzei Świętojańska i ul. Gdańskiej. Kamienicę wzniesiono w latach 1911-1912 wg projektu Paula Sellnera w stylu eklektycznym z elementami modernistycznymi dla mistrza piekarskiego Otto Riedla.

Kamienica ma kształt wieloboku, na planie litery „L”. W partii północno-zach. posesji między elewacją tylną kamienicy oraz ścianą budynków gospodarczych z przyległych parceli wbudowany został budynek piekarni założony na rzucie prostokąta zbliżonego do kwadratu, parterowy, murowany, tynkowany, częściowo z partią cokołową licowaną płytkami ceramicznymi. Od 1924 roku piekarnię prowadziła rodzina Bigońskich. Tradycja piekarni sięga do czasów zaboru pruskiego, w której znajduje się oryginalny piec pamiętający czasy cesarza Wilhelma II. Jej założycielem był Wincenty Bigoński, urodzony w 1893 roku w Gastrop w Westfalii, gdzie w 1912 roku zdał egzamin w zawodzie piekarniczym. W 1922 r. powrócił do Polski, gdzie podjął pracę w poznańskiej fabryce chleba. W 1924 roku w Bydgoszczy na rogu Świętojańskiej i Gdańskiej otworzył piekarnio-cukiernię prosperującą w niezmienionej formie do 2020 roku. Wincenty Bigoński po zdanym w 1925 roku egzaminie mistrzowskim wyszkolił w zawodzie piekarza 30 uczniów, w tym dwóch swoich synów. Był Starszym Cechu Cukierników i przewodniczącym komisji egzaminacyjnej cechu. W 1939 roku po wdrożeniu do Bydgoszczy Niemców został wraz z rodziną wysiedlony do Łodzi, gdzie pracował w zawodzie piekarza. W 1945 roku po wywołaniu Bydgoszczy odzyskał skonfiskowaną przez okupanta piekarnię. Po śmierci Wincentego, w 1951 roku, piekarnię przejęła wdowa i bracia : Edmund i Zbigniew Bigońscy. Edmund został przyuczony do zawodu przez ojca, natomiast Zbigniew w 1951 r. po ukończeniu studiów wyższych zdał egzamin czeladniczy, dyplom mistrzowski w zawodzie piekarniczym zdobył w 1961 r., cukierniczy w 1970 r. Od 1999 r. zakład rodzinny prowadziła aż do zamknięcia Ilona Bigońska-Jankowska, córka Edmunda. W kwietniu 2020 roku Firma Bigońscy zamknęła działalność.

Oryginalne wyposażenie sklepu oraz sprzęty piekarnio-cukierni z czasów budowy zostały przeniesione do d. Młyna Rothera (obecnie adaptowane pod funkcje kulturalne). Ekspozyty będą stanowiły świadectwo i ilustrację tradycji rzemiosła i kupiectwa.

Do konserwacji elementy drewniane, spękany marmur

18. Akta archiwalne, źródła ikonograficzne

1. Ak. M. B. sygn. 1060, 2163, 2166. : APB

Ikonografia:

1. Widok witryny cukierni i piekarni W. Bigoński, 1939 r., Promocje Bydgoskie nr 12/1993, s.33

19. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (data, imiona i nazwiska wypełniających)

20. Uwagi

Ilość załączników – 3 wkładki
Fotografie

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość Bydgoszcz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kredens Młyny Rothera ,ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz (piewnotne miejsce: Piekarnia Bigońscy, ul.Świętojańska2, 85-077 Bydgoszcz)	6. Zawartość załącznika fotografie
2. Gmina Bydgoszcz		
3. Powiat grodzki		
4. Województwo Kujawsko - pomorskie		

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)
mgr Monika Wolan
maj 2020

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 2

1. Miejscowość Bydgoszcz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kredens Młyny Rothera ,ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz (piewotne miejsce: Piekarnia Bigońscy, ul. Świętojańska2, 85-077 Bydgoszcz)	6. Zawartość załącznika fotografie
2. Gmina Bydgoszcz		
3. Powiat grodzki		
4. Województwo Kujawsko - pomorskie		

Opracowanie załącznika:
(data i podpis) *Monika Wolan*
mgr Monika Wolan
maj 2020

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 3

1. Miejscowość Bydgoszcz	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kredens Młyny Rothera ,ul. Mennica 10, 85-112 Bydgoszcz (pierwotne miejsce: Piekarnia Bigońscy, ul.Świętojańska2, 85-077 Bydgoszcz)	6. Zawartość załącznika fotografie
2. Gmina Bydgoszcz		
3. Powiat grodzki		
4. Województwo Kujawsko - pomorskie		

Opracowanie załącznika:
(data i podpis) *Monika Wolan*
mgr Monika Wolan
maj 2020